

פרוטוקול מס' 13/7

מישיבת ועדה-הכנסת ביום שלישי, י"ז
בשבט תשט"ו (11.1.1955) בשעה 9.00

גור כח"ו: ב. מינץ - סגן יו"ר הכנסת.

חברי הוועדה:

- ד. בר-רב-האי - היו"ר
- י. אורי
- ב. אזניה
- ב. אידלסון
- ע. איכילוב
- סיף אדין אלזועבי
- ז. בן-יעקב
- א. ברמן
- ש. גדידי
- מ. וילנר
- סלח חסן ח' ניפס
- ק. כהנא
- א. כלפון
- ע. מימון
- ס. נודוק
- א. רזיאל-באור
- א. סטופ
- ד. פלדמן
- א. פרי
- י. פדלשטיין
- ד. צברי
- ב. קמין

מוזמנים:

	מ. סנה	
	י. בר-יהודה	
(למע"ף א)	צ. זינדר	- מ"מ שרותי המודיעין
(ב	ח. גיבתון	- מנהל מחלקת החדשות
(ג	מ. רוזטי	- מזכיר הכנסת
(ג	א. צידון	- סגן מזכיר הכנסת.

ח ס ר ו: י. רפאל

סדר-היום: א. שאלת נושא חדש שנתעוררה בוועדת חוקה, חוק ומשפט בשעת הדיון בחוק הבחירות (ביטול 6 סגני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית)

עמ' 4 - 2

ב. (ענין אחרון החסימה)

6 - 5

ג. ברור בשאלת השידורים על הכנסת ב"קול ישראל"

9 - 6

א. שאלת נושא חדש שנתעוררה בוועדת חוקה, חוק ומשפט בשעת הדיון בחוק הבחירות (הצעה לבטל את 6 סגני יושב-ראש ועדת-הבחירות המרכזית):

היו"ר ד. בר-רב-האי:
חבר-הכנסת ס. סנה מערער על החלטה שנתקבלה בוועדת חוקה, חוק ומשפט בשעת הדיון על חוק הבחירות. חבר-הכנסת סנה ינמק את ערעורו.

ס. סנה:
בדיון בוועדת החוקה אתמול סיכמה הוועדה את דיוניה. כאשר הגיעה הוועדה לסעיף 11 היא קיבלה החלטה בענין שכלל לא היה בדון בקריאה הראשונה: היא החליטה לבטל את 6 הסגנים של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית. הצעה זו הוצעה אתמול, בדונה ונתקבלה החלטה. סעיף זה כלל לא היה כלול בהצעת החוק. אינני רוצה להכנס לגוף הענין, כי זה לא שייך לוועדה זו, אבל אני מערער על-כך שהוכנס נושא חדש שלא בהסכמת כולם. יש ותוך כדי ברור סביעים להסכם שיש לכלול נושא נוסף.

ניסו לדחות את הערעור שלי בניסוק פורמאלי: טענו שהגשתי אותו באיחור. ואם אחרתי, הרי לא היתה זו אשמת, מכיון שהוועדה ישבה בשעות שמליאת הכנסת ישבה ואני השתתפתי בישיבת הכנסת.

חייבים להתחשב בזה שאין כאן הסכמה כללית, ביחוד כאשר הדבר נוגע לסיעה שלנו במישרין. אמנם, בהנמקה של מפא"י לא הוזכר הדבר הזה, אבל ברור שמשפחה הסיעה הקומוניסטית לאחת שש הסיעות הגדולות, רוצים לבטל את ששה הסגנים. היתה גם הצעה להקטין את מספר הסגנים, אבל לבסוף נתקבלה ההחלטה לבטל את ששה הסגנים.

אם רוצים לבטל את ששה הסגנים חייבים להביא הצעה זו לקריאה ראשונה בכנסת, כי הענין הזה לא הועלה כלל בקריאה הראשונה, ולא היה כתוב בהצעת החוק שהובאה לכנסת. הדיון בוועדה יכול להתקיים רק אחרי קריאה ראשונה.

היו"ר ד. בר-רב-האי:
לא יכולתי להשיג היום את יו"ר ועדת-החוקה, והערעור הוגש רק הבוקר. הרשו לי להשיב לחבר-הכנסת סנה בשם יו"ר ועדת-החוקה.

חבר-הכנסת סנה מנמק את ערעור בשני טעמים: ראשית, הוא אומר שסעיף 11 זה לא היה כלל כתוב בחוק. שנית, הוא טוען שהדבר לא נדון כלל בקריאה ראשונה. לא עברתי על הפרוטוקול, אבל אני יודע שאני לפחות דיברתי על "המונסטריום" הזה של 6 סגנים, והצעתי להקטין את מספרם או לבטל אותם בכלל. סעיף 11 דן בכל סדרי העבודה של ועדת-הבחירות המרכזית; ז.א. גם בסגנים של היו"ר. ששני טעמים אלה החליטה אתמול ועדת-החוקה לבטל את 6 הסגנים של היו"ר.

ס. וילבר:
אי-אפשר להחליט בשאלה זו כלאחר-יד. עד עתה כאשר דנו בוועדת הכנסת בשאלה של נושא חדש, לא דנו במספר הסעיף אלא בנושא שלו. התקנון מדבר על נושא ולא על סעיף. פה יש לפנינו נושא חדש. אי-אפשר להסתמך על זה שאחר מחברי-הכנסת דיבר על הענין בקריאה הראשונה. בשעת הקריאה הראשונה מדברים חברי-הכנסת על ענינים שונים - לעתים גם לא לענין - ואי-אפשר להסתמך על זה. מי שמציע לבטל את 6 הסגנים יכול לעשות זאת בדרך של הצעה לסדר-היום או בכל דרך אחרת.

11.1.1955

שאלת נושא חדש - ועדת החוקה,
הדיון בחוק הבחירות (ביטול
6 סגנים של יו"ר וע.הבח.המרכזית)

ח.מ.

ב. אזניה:

הדיון וההצבעה התקיימו ללא העלאת הערעור,
שזה נושא חדש. יתר-על-כן חבר-הכנסת סנה
היה פעיל בדיון ולאחר שנפלה ההכרעה העלה את השאלה של נושא חדש. את
התקדים הזה איננו יכולים לקבל בשום פנים ואופן, כי הדבר הזה מערער את
יציבות החקיקה.

בדיון על שאלת נושא חדש יש להבדיל בין ערעור
שנא לפני ההצבעה, כאשר יו"ר הוועדה מביא את הענין לדיון, ובין ערעור
לאחר שנפלה ההכרעה, ובשעה שהמערער בעצמו השתתף בדיון ולא ערער עליו.

הצעתי הפרלמנטרית היא שנדחה את הערעור
מפני שהוא לא הובא בזמן הדיון, אלא לאחר מעשה.

שנית, לעצם הענין. סעיף 11 דן בכל סדרי
עבודת ועדת הבחירות המרכזית. ז.א. גם באופן בחירת הסגנים וכו'. הוועדה
למשל הכניסה דבר חדש, שהוא חשוב מאד - היא החליטה שקשר למסלל מקום ליו"ר
ועדת הבחירות, במקרה שהוא אינו יכול למלא את תפקידו. כל זה נובע לסדרי
העבודה של הוועדה.

משני טעמים אלה אני מציע לדחות את הערעור.

א. פרי:

יו"ר הוועדה אמר שלפחות הוא דיבר על נושא
זה במליאה בשעת הקריאה הראשונה. אינני
מקבל נימוק זה, כי שדוע שבשעת הקריאה הראשונה מדברים חברי הכנסת על
ענינים שונים. אם הענין לא כלול בהצעת החוק, אי-אפשר לדון בו בוועדה,
מבלי שיוצע תחילה לכנסת לקצבור קריאה ראשונה.

חבר-הכנסת סנה לא אמר שלא השתתף בדיון,
אלא שההצבעה נתקיימה בזמן שלא היה נוכח בישיבה.

מכל הבחינות האלו אנו סבור שיש כאן נושא חדש.

א. רוזיאל-נאור:

סעיף 11 אינו מדבר כלל על הסגנים, ולפי
הבנתי יש כאן נושא חדש. בהצעת החוק לא
דובר כלל על ענין הסגנים, ופתאום באים ומחליטים לבטל אותם - כשם שנעשה
בענין אחוז החסימה. גם אם חבר-הכנסת בר-רב-האי דיבר על נושא זה, הרי
כל החברים שדיברו לפניו לא יכלו לדעת שהוא יעלה את השאלה הזאת ולא יכלו
להביע דעתם עליה.

זה נושא חדש ויש לקבל את הערעור.

ע. איכילוב:

בוועדה יושבים באופן קבוע 12-13 חברים
מתוך 20 חברים. יש חברים הבאים מקביעות
ואילו אחרים באים לחמש דקות בתחילת הישיבה או בסופה. קורה שחבר-כנסת
מופיע לכמה דקות לישיבה ומערער על החלטה שנתקבלה לפני שתיים או שלוש
ישיבות. במקרה זה לא נעשה שום דבר בהעלמה או בחטיפה.

הסעיף הזה דן בעבודת ועדת-הבחירות המרכזית,
וגם חבר-הכנסת בדר לא דק שלא אמר שזה נושא חדש, אלא השתתף בדיון ואמר
שזה אינו נושא חדש. אם לאמר שזה נושא חדש, הרי הכניסה הוועדה כמה וכמה
נושאים חדשים לתיקונים האלה. באותו סעיף החליטה הוועדה שבית-המשפט העליון
יהיה דשאי להחליט על מינוי מסלל מקום ליו"ר ועדת-הבחירות המרכזית, שהוא
שופט בית-הדין העליון, במקרה שהוא לא יכול למלא את תפקידו.

אני טוען שאין כאן כל נושא חדש, אם כי לגופו
של ענין הסתייגתי מן ההחלטה שנתקבלה.

11.1.1955

שאלת נושא חדש - ועדת החוקה,

הדיון בחוק הבחירות (ביטול

6 סגנים של יו"ר וע. הכח. המרכזית)

ק. כהנא:

הרעיון של נושא חדש הוא שיש לחברי-הכנסת

(לא רק לחברי הוועדות) סמכות לדון בכל

חוק בקריאה באשונה. אני מסכים שלא היתה כאן כל העלמה או כוונת חטיפה.

אבל הקריאה הראשונה בהצעה זו לא נתקיימה, ועל-כן אי-אפשר לקיים גם את

הקריאה השניה בוועדה. לכן, זה נושא חדש.

מבחינה עקרונית אני תומך בדעתו של המערער.

ב. אזניה:

אני מציע שוועדת-הכנסת תחליט "מי שהשתתף

בהצבעה על הצעה לעצם הענין ולפני ההצבעה

לא העלה את הטענה שזה נושא חדש, אינו יכול לטעון שזה נושא חדש, לאחר

ההצבעה."

א. רזיאל-באור:

זה נושא חדש לגמרי, ואי-אפשר להצביע על הצעה זו

היו"ר: ~~היו"ר רזיאל-באור~~

זה יכול להיות נימוק. אי-אפשר להחזיק את

המקל בשני קצוות. אי-אפשר להשתתף בדיון

מתוך תקווה שדעתו של המשתתף תתקבל, וכאשר היא לא מתקבלת, לטעון שזה נושא

חדש.

ב. אזניה:

הצעתו היא במסגרת התקנון הקיים.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

בתקנון כתוב שכאשר מתעוררת שאלה של נושא

חדש, מפסיקים את הדיון בוועדה ומעבירים את

השאלה לוועדת-הכנסת. אפשר לקבל בוועדת-הכנסת החלטה תקדימית ולדחות את

הערעור, ואפשר לקבל את הערעור ולא לקבוע כל תקדים.

א. פרי:

אני מציע לחבר-הכנסת אזניה להסלק מהצעתו

ונצביע לגוף הענין.

ב. אזניה:

אני מבקש מאת היו"ר להעמיד את הצעתי

בסדר-יומה של ועדת-הכנסת.

ה צ ב ע ה

ברוב של 11 קולות נגד 5 קולות

הוחלט לדחות את הערעור.

ב. שאלת נושא חדש שנתעוררה בוועדת חוקה, חוק ומשפט בשעת הדיון בחוק הבחירות
(ענין אחוז החסימה):

ק. כהנא:
אני מערער על ההחלטה שנתקבלה בוועדת החוקה, בענין
אחוז החסימה. אמנם, אינני חבר ועדת זו, אך
אני מצטרף לערעורו של חבר-הכנסת בר-יהודה בענין זה.

כבר בסעיף הקודם הבעתי את דעתי מהו נושא חדש
ואני חושב שגם בענין זה אין כל מקום לקיים קריאה שניה בוועדה ולקבל
החלטות כל עוד לא נדון בקריאה ראשונה.

ידוע לי שחבר-הכנסת בר-רב-האי דיבר על ענין
זה וגם שר הפנים דיבר עליו. אבל הדיבורים האלה אינם מחייבים את
חברי-הכנסת. אילו הונחה הצעה זו על שולחן הכנסת הייתי מבקש רשות הדיבור
כדי להביע דעתי עליה. היא לא הובאה לכנסת. הוועדה יכולה להביא הצעה
לקריאה ראשונה, אבל איננה יכולה לדון בקריאה שניה לפני הקריאה הראשונה.

אם יש מי שרוצה להציע הצעה זו יביא אותה לכנסת
לקריאה ראשונה, כי זה נושא חדש מכל הבחזנות.

י. בר-יהודה:
בחוק המקורי שבאו לתקנו היו 73 סעיפים, בהצעה
התיקון לחוק היו 29 סעיפים. ז.א. שאפשר היה
להביא תיקונים לפחות לעוד 44 סעיפים.

החוק מתחלק ל-10 פרקים ואותו סעיף 38 שעליו
מדובר הוא חלק מפרק הנקרא "שיטת הבחירות", ובפרק זה אין כל הצעת תיקון
בהצעת הממשלה.

כאשר הממשלה מציעה הצעה כל חברי-הכנסת יכולים
להביע דעתם עליה. אבל אם ההצעה אינה מובאת לכנסת, אי-אפשר להסתמך על
דברים של חבר-כנסת אחד שמדבר על הנושא. הוא יכול להיות אחרון הנואמים
ואיש מנין החברים האחרים לא יכול להשיב לו או להתייחס לדבריו. גם אם
השר בדברי הסיכום שלו אומר שהוא נזכר בדבר-מה נוסף אין זה מחייב את הכנסת,
כי חברי-הכנסת לא יכלו לדון בהצעה.

אזכיר לחברי-הוועדה כיצד נוצר ענין הנושא החדש.
בשעתו עוררו את הבעיה סיעות הקואליציה, משום שכאשר הממשלה הכניסה תיקונים
לסעיפים מסוימים של חוק, באו סיעות האופוזיציה והציעו תיקונים גם לסעיפים
אחרים, שהממשלה לא הציעה אותם. על-כן לא יהיה זה הוגן לאמר שבשעה שהענין
חל על סיעות האופוזיציה זה רצוי, ובשעה שזה נובע לממשלה, זה אינו רצוי.

אני יודע שיאמרו לי שאם יצטרכו להביא את ההצעה
לקריאה ראשונה יידחה כל ענין חוק הבחירות, ואין אפשרות לזה, משום שהכל קשור
בתאריכים קבועים. לכן, אני מתחייב שוועדת הכנסת תשחרר את הממשלה מחובת
48 שעות ובשנתיים ועדת החוקה יכולה לדון בזה, וכל הדיון ידרוש רק 10-15
דקות.

ס. נורוק:
שר הפנים חזר והצהיר בשעת הדיון במליאה כי הצעת
התיקון לחוק הבחירות אינה כוללת ולא תכלול כל
שינויים בשיטת הבחירות או אופן הבחירות.

אני תומך בדעת המערערים שיש כאן נושא חדש.

שאלת נושא חדש - ועדת החוקה
הדיון בחוק הבחירות
(ענין אחוז החסימה)

א. רזיאל-נאור:
שאלת אחוז החסימה לא נכללה בהצעת החוק שהובאה לקריאה ראשונה. אמנם נציגור ובעתונות דיברו על כך, אבל העצין הזה לא הובא לכנסת לקריאה ראשונה. אי-אפשר להסתמך על דברי חבר-כנסת שהזכיר את הדבר. הכנסת לא חיוותה כלל את דעתה בענין זה. על-כן אני בעד הערעור.

ז. בן-יעקב:
בשעת הוויכוח הביעו רוב חברי-הכנסת את שביעות רצונם מזה שלא הוכנסו שינויים מרחיקי-לכת בחוק הבחירות, ושיבחו על-כך את הממשלה. והנה, עתה באים ומקבלים החלטה כזאת, בשעה שלא דנו כלל על הענין בכנסת בקריאה ראשונה. אין זה הוגן לקבל תחילה מחמאות ואחר-כך לעשות את ההיפך מזה. אני אינני מוותר על זכותי להביע דעה בענין זה. אני תומך במערערים.

ע. איכילוב:
הוזמנו אנשים לישיבה זו כדי לדון בטעיף אחר. על הערעור השני נודע לנו רק לפני דקות מספר. אני מציע להמשיך עתה בדיון בסדר-היום שנקבע תחילה, ולהמשיך מחר בבקר בדיון בערעור השני.

י. בר-יהודה:
אני מבקש לציין שבקשת הדחייה לא באה מצד חבר האופוזיציה, אלא מצד חבר-הכנסת איכילוב.

ה ו ח ל ט

להמשיך בדיון בשאלת נושא חדש -
ענין אחוז החסימה - בישיבה
מיוחדת, מחר, יום ד' 12.1.55,
בשעה 9.00

ג. ברור בשאלת השידורים ב"קול ישראל":

הי"ר ד. בר-רב-האי:
הובעה פעם תרעומת על השידורים ב"קול ישראל" והוחלט לקיים דיון על נושא זה ולהזמין את האנשים המסובים על המדור הזה כדי לשמוע אותם.
אבקש את נציגי "קול ישראל" להסביר את אופן עבודתם והעקרונות שלפיהם מתנהלת העבודה.

ז. זינדר:
אציג את עצמנו: אני מסלא מקוטו של מר פרלמן כמנהל שרותי המודיעין. לכנסתי לתפקיד לפני 4-5 שבועות. אני מבקש לחברי לעבודה, חנוך גיבתון, שהוא מנהל מחלקת החדשות ומסונה באופן ישיר על החדשות ויומן החדשות להסביר להם כיצד פועלים בשרות השידור בענין החדשות ויומן החדשות.

ח. גבתון:

אדבר על מה שאנחנו קוראים "כיסוי" או מסירת הדברים על הדיון בכנסת, בחדשות ובכנסת וועדותיה. אנחנו מחלקים את הכיסוי לשני שטחים אלה, באופן כזה שנחדשות אנחנו מנסים לתת את אותן הידיעות מן הכנסת שצריכות להשתקף בחדשות, שהקהל צריך לשמוע. יוצא מכאן שאנחנו בהרבה דברים איננו מטפלים בכלל. אנחנו מטפלים רק באותם הדברים של החדשות ומקומם בחדשות, שיש בהם משום חידוש. במידה שהכנסת מחדשת אנחנו מנסים להביא את החידושים האלה. אבל לא יותר מזה.

אגיד דבר שמשותף גם לחדשות וגם למדור הכנסת וועדותיה. הכנסת יושבת כמה וכמה שעות בשבוע והוועדות יושבות יותר זמן. למסור "הכנסת וועדותיה" אנחנו מקדישים חצי שעה - לאחר שהרחבנו את מסגרת הזמן מרבע שעה לחצי שעה. במסגרת זמן זו אנחנו מנסים לתת את הדברים האלה.

לחדשות יש לנו זמן של רבע שעה לכל מהדורה, ואם אנחנו מקדישים 5 דקות למסירת ידיעות מן הכנסת הרי זה שליש מן הזמן וזה הרבה. חובת הצמצום חלה בשני המקרים, כאשר אנחנו מציגים עניינים, עצם ההצגה, וההחלטה, גוזלים הרבה זמן.

אני יודע שחברי-הכנסת עוקבים אחרי הדברים והעירו לא פעם אם באופן פרטי ואם באופן רשמי על הדברים האלה.

אני מסרתי לכם כאן את העקרונות ואענה לשאלות של חברי הוועדה.

ע. איכילוב:
אני נמנית על אלה שפנו ליור הוועדה וביקשו להזמין את ב"כ "קול ישראל". משום כך אני צריך לתת ביטוי לאותן ההשקפות והמחשבות שהביעוני לתביעה זו.

עלינו להבין בין ההערכה לכשרון העבודה לבין הנושא הנדון. צריך להיות ברור שאנחנו לא דנים עכשיו על כשרונות וחריצות ופעילותו של "קול ישראל" - לא של כל חבר העובדים יחד ולא של כל אחד לחוד. כאשר נדון בדבר זה איש מאתנו לא יהיה חד-צדדי ולא יהיה נושא עמו רוח-רעה ויראה חובה לעצמו לראות את הדברים כמו שהם.

הפעם הוזמנו אנשי "קול ישראל" למטרה אחרת. אגיד אותה בבהירות מוחלטת: חשדות על חד-צדדיות במסירת החדשות ובשידור המדור "הכנסת וועדותיה".

אני נמנה על אלה שאינם שומעים רדיו במשך היום, וכאשר יש להם זמן להאזין לרדיו, הרי זה בשעות הלילה המאוחרות כאשר "קול ישראל" אינו מסור יותר. אבל דוקא במקרה באותו יום שדנו בענין רוזנברג שמעתי את החדשות 3 פעמים. אני יודע שיש עניינים שעומדים ברומן של עולם ויש לחזור ולשדרם בכל מהדורת חדשות. אבל הופתעתי הפעם מן האינטנסיביות שבה שודרה הידיעה על הדיון בשאלת ח"כ רוזנברג. היא שודרה שלוש פעמים, בזו אחר זו. נתקבל הרושם כאילו יש כאן ענין מיוחד לחזור ולהודיע ולמסור ידיעה זו.

מר גבתון אומר שהזמן העומד לרשות החדשות הוא קצר מאוד ומצומצם. אם כך הוא אדבר מדוע צריך היה לגזול רגעים ספורים אלה כדי לחזור על ידיעה זו?

שנית, אני השתתפתי בישיבה ושמעתי את כל הדיון, ו"קול ישראל" מסר את הדברים בצורה מסולפת לגמרי. אניא דוגמא אחת: אני הודעתי בישיבה שהציונים הכלליים החליטו להשאיר את השאלה להכרעתם החפשית של חבריהם, והמפלגה לא תחייב אותם להצביע כך או אחרת. "קול ישראל" הודיע שנציג הציונים הכלליים ביקש לדחות את המשך הדיון משום שהסיעה צריכה להתייעץ.

מלבד זאת היו עוד כמה סילופים.

ע. איכילוב:

גם העתונות בארץ מפרסמת סילופים שונים, אבל איננו בעלי-בתיים על העתונות. אנחנו דנים עכשו במסד שהבעלות עליו היא בידי הממשלה. הממשלה איננה יכולה למסור ידיעות מסולפות. אינני יכול להסביר מן הרושם שבמקרה שהזכרתי היתה כוונה לחזור על הידיעה ולסלק אותה.

גם במדור "הכנסת וועדותיה" קשה לאמר שאפשר לקבל רושם שיש כאן אובייקטיביות מוחלטת. "קול ישראל" עומד לרשותם של השרים בצורה רחבה מאד, ואילו בהכנסת וועדותיה שוקדש בעיקר לכנסת. מקדושים 70%/80% לשרים. שמעתי למשל את תשובתו של השר לבון להצעה לסדר היום של חבר-הכנסת וילנר. הצעתו של ח"כ וילנר לא הוזכרה כלל. נכון היה להביא כמה משפטים מהצעתו כדי שיודעו למה משיב השר.

אפשר להווכח, כאשר שומעים את השידורים, תחת איזו השפעה נמצא שרות השידור. לעתים מתפרסמות ברדיו פניות של שרים ורק כעבור מספר ימים הם מתפרסמים בעתונות. ולפעמים קורה ההיפך מזה, כמו שקרה בענין פנייתו של שר התחבורה. יומיים לאחר שהיא נתפרסמה בעתונות, היא שודרה ברדיו.

אנו שוחים בים גדול של תעמולה ואספות, אבל "קול ישראל" צריך להשאר אובייקטיבי. ואני מצטער לאמר שהתרשמתי מכמה וכמה מקרים שאובייקטיביות זו חסרה אצלכם.

ז. בן-יעקב:
יש חלקים בבית שאף פעם אינם זוכים שדבריהם ישודרו. יש ונאומיהם מוצלחים מאד אבל אינם זוכים כלל ששטם ייזכר אפילו בשידורים. סיעה נמנעת מהצבעה, ואין הזמן להוסיף את שמה בין הנמצאים. או, שמוציאים פסוק אחד מנאום שלש ואותו מסדרים כדי להראות ולהוכיח את שלומיאליותו של אותו נואם. מוציאים את הרישה ואת הסיפה ונוטלים את נשמתו של אותו נואם, ואף מוכיחים את ההיפך ממה שרצה לאמר הנואם.

ד. צברי:
אני מבקש לשמוע יותר פרטים על אופן עבודת שרות השידור. לפי איזה עקרונות מביאים לשידור ידיעות על עבודת הוועדות? יש ועדות שמעולם לא שומעים עליהן ברדיו. מי הכתב של שרות השידור בכנסת ולפי איזו הוראות הוא פועל? מה הקריטריון לבחירת החדשות? האם בוחרים רק את הדברים הסנסציוניים?

היור' ד. בר-רב-האי:
גם אני חשבתי שאורחינו ימסרו לנו סקירה יותר מקיפה על אופן עבודתם. אבל הם הסתפקו בדברים קצרים.

א. רוזיאל-נאור:
מה נקרא "חדשות"? לפי איזה קנה-מידה נבחרים הנאומים המושמעים ולפי איזו גישה מחליטים איזה חלק של נאום להשמיע? מה הטעם שלפעמים ניתנת תשובת השר המלואה בעוד שדבריו של חבר-הכנסת שעליהם משיב השר אינם ניתנים לגמרי? למשל, בענין בת-גלים - הסיעה שלנו דרשה את הברור הזה והיה הרבה מה לאמר אילו סופר "קול ישראל" היה מתעניין בכך. הביאו את תשובת שר החוץ ואילו מניסוקיו של חבר-הכנסת לנדאו לא הושמע דבר. חברי-הכנסת מעמידים בעיות ובא ראש הממשלה ושר החוץ והופך את כל העניין לחוכא וטלולא. מדוע, בתשובות לשאלות מביאים את התשובה בצורה מורחבת ואת השאלתה אין מביאים?

תטענו ש"קול ישראל" הוא מכשיר של הממשלה. הוא איננו מכשיר של הממשלה, אלא של המדינה. תפקידו לשקף את "כל" ישראל ולא רק להיות "קול" ישראל.

א. רזיאל-נאור:

אני שותפה לכל אלה שדרשו פירוש יותר נרחב של עקרונות שעל-פיהם בונים את השידורים האלה, ושל עובדות על תוכן הדברים שנמסרו ב"קול ישראל" לפחות במספר השבועות האחרונים, מאז עומד סעיף זה בסדר-יומה של הוועדה. הייתי רוצה ששרות השידור יעמוד על דמה כזאת שלא יהיה מקום לבוא ולהשמיע טענות על הפליות וחד-צדדיות.

ס. וילנר:

אני מצטער שהשר הנוגע בדבר לא הוזמן לכאן. כל האנשים החשובים היושבים אתנו היום אינם פועלים על דעת עצמם, אלא לפי הוראות של ראש הממשלה והשר ארן, שהוא מסובה על ענייני ההסברה. אני מציע להסמין את ראש הממשלה ואת השר ארן.

דבריו של מר גבתון אינם סקירה. יסוד הצמצום אינה התרופה שמרפאה כל מחלה. יסוד הצמצום אינו מצדיק את הדברים. אני כמה דוגמאות. למשל, הצעת אי-אמון של סיעתנו. אין זה דבר שמוא לכנסת יום יום. זה כבר כשנה וחצי שלא הונאה הצעה כזאת. כיצד מסרו על הצעה זו בחדשות? ואינני מדבר כבר על מאמרים ועל פרשנויות. אמרו שם "ההצעה התעמולתית של מק"י". האם זו לשון של מסירת ידיעות? לא אמרו כלל מה המציע אמר, אלא רק הגדירו את ההצעה.

חבר-הכנסת איכילוב עמד כבר על אופן מסירת תשובתו של השר לבון, מבלי להזכיר כלל את דברי המציע.

הכל משלמים מסים וגם בוחרינו משלמים מסים. ו"קול ישראל" שייך לכל ישראל. כאן פועל לא יסוד של צמצום אלא הוראות פוליטיות. הדבר הזה חל לא רק על הסיעה שלנו. יש עקיצות בלתי-טכניות גם לגבי סיעות אחרות.

היה דיון על מדיניות חוץ ובשידור הופיעו הסיעות לא לפי גודלן, אלא לפי מי שמקורב יותר לממשלה. שמו של חבר-כנסת מסיעתנו, שהשתתף בדיון הזה, לא הוזכר כלל.

מבצבים את חברי-הכנסת על-ידי ציטוט משפט אחד מתוך נאום שלם. אם חבר-כנסת ממפא"י מציע הצעה חוזרים ומשדרים את הידיעה על כך כמה פעמים ביום; ואם מציע את אותה הצעה חבר מסיעה אופוזיציונית לא מזכירים אותה כלל.

היא

גם בשטח ההודעות, כאשר ההודעה/של סיעת קואליציה או מפלגה אוהדת מפרסמים אותה. (א. רזיאל-נאור: כל מי שמוטר הודעה - משדרים אותה).

היו כמה שידורים של הפרשן על זיונה של גרמניה. אינני נכנס כאן להסברה האוהדת של "קול ישראל", למיליטריזציה של גרמניה. הוזכרו שמות של 3 חברי-כנסת בצורה נוראה כזאת, שכאשר הדברים פורסמו הוציאו אח ששמות. כיצד אפשר לאמר בשידור שחברי-כנסת הם עוכרי-ישראל?

"קול ישראל" הוא מכשיר מפלגתי של מפא"י וגרוריה; במידה שהגרורים יותר צייתנים הם באים יותר לידי ביטוי ובמידה שהם פחות צייתנים הם באים פחות לידי ביטוי. "קול ישראל" הוא שרות שידור ממלכתי ולא חברה פרטית לשידור, כמו שיש בארצות-הברית. זהו חלק ממשרדי הממשלה.

יש כאן טעות יסודית בפצק בנקודת ההשקפה האומרת ש"קול ישראל" צריך להיות כפי שהוא היום. לא ייתכן שהוא יהיה מכשיר מפלגתי.

היור ד. בר-רב-האי:

השעה היא 11. אנו נוהגים להפסיק את הישיבה בשעה זו. בלי כל קשר עם ההצעה להזמין את השר, גם אני חשבת על-כך ונזמין אותו לישיבה הבאה. נרשמו עוד לרשות הדיבור: ר. צברי, מ. נורוק, י. אורי, סוף אדין אלזועבי, א. ברמן, טאח חסן ח'ניפס.